

ՊԵՏԵՕՖԻ*) ՓԱՌԵՒՈՐ ՄԱՀ

Միայն մէկ միաք տանջում է ինձ ու մաշում,
Որ պիտ, մեռնեմ բարձերի վրայ անկողնում,
Թառամելով, ինչպէս ծաղիկ յուսահատ,
Որի արմագը կրծում է մի որդիվատ.
Կամ, ինչպէս մոմ, հանդէմ կամաց հալուելով,
Մենակ դատարկ սենեակի մէջ վառուելով:

Ազգափխի մահ չտան դու ինձ, ով երկինք,
Ազգափխի մահ, որ ամօթ է, նախասինք.
Թող ևս լինիմ ժառ խորտակուած կայծտկից,
Կամ թէ հովտում արմատուիկլ մրրկից,
Եւ կամ մի ժայռ, որ գագաթից մեծ լերան
Որոտալով զլորվում է խոր զերեղման:

Երբ ամեն մի ստրուկ ժողովուրդ ծանծրացած
էծից, մի օր կոյւր դուրս կրզայ լաւ դինուած,
Դէմքը կարմիր, ձեռին դրօշակը կարմիր,
Նրա վրայ փայլի այս նշանը ոսկէդիր.

*) ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՊԵՏԵՕՖԻ, Հունգարացոց ամենամեծ քնարերգու բանաստեղծը ծնուել է 1823 թ. յունուարի 1-ին. Իրուն ջերմ և ոգեսրուած հայրենասէր, նա, ի հարկէ, չէր կարող անտարեր վրայ լինել և չմասնակցել Հունգարացոց 1849 թ. մեծ ապստամբութեանը Աւատրիայի դէմ, և մտաւ աղքային զօրքի մէջ, քաջութեամբ կոռւելով իւր հայրենիքի թշնամիների դէմ: Բայց նոյն թուականի յուլիսի 31-ին, մի արիւնահեղ ճակատամարտից յետոյ, 25 տարեկան ծաղկափթիթ հասակում, յանկարծ անյայտացաւ նա—ոչ սպանուածների մէջ գտնուեցաւ, ոչ էլ գերի ընկածների մէջ:

«Աղասութիւն»

Եւ առեն աեղ բարծրածայն
 Հնչէ այս կոչը միայն,
 Եւ բռնութեան դէմ կոփւ
 Մզեն քաշեր բաղմաթիւ.
 Ա՛յնաեղ կուղեի ընկնել,
 Մաստաղ արիւնս թափեր
 Վերջին խօսքս խեղպեն թող
 Պատերազմի ուժգին փող,
 Եւ սրերի շառաչիւն,
 Եւ հրագէնքի խուլ թնդիւն:
 Եւ թող անեն ոտի տակ
 Երիվարներն իմ դիակ
 Երբ քաշերը յաղթութեան
 Լուրը տանել կը փութան:
 Թող, մինչ յաղթէ հալածուած
 Իրաւունքը, մնամ ընկած,
 Եւ այն ժամանակ միայն
 Ոսկուներս ժողովէն,
 Երբ որ ընդհանուր թաղման
 Օրն առաջուց կորոշեն.
 Մեծ օրը, Երբ հանդէսով,
 Տիրանուադ երգերով,
 Եւ դրսակը փաթաթած
 Առաջ շարժւում է կտմաց
 Թաղման թափարը տխուր,
 Որ իշեցնեն ընդհանուր
 Մէկ դերեզման միասին
 Բոլոր այն հերոսներին,
 Որոնք քեզ համար մեռան,
 Աղատութիւն սրբազն:

Քարգմ. Գէորգ Քարխուղարժանց